

Megfigyelési felhívásunk hatására sokan készültek a raj jelentkezésére. A mostoha időjárás ellenére január 3/4-én éjjel az ország 12 pontján kísérték figyelemmel az eget, felkészülve a várható meteorzáporra. A korábbi enyhe időjárást január 3-án egy hidegfront átvonulása alakította át, kitisztítva a légkört, de alaposan lehűtve a levegőt. A legtöbb helyen -5, -10 fok körüli hőmérsékletet jegyeztek fel, melyet sokszor erős szél kísért. Tekintettel ezekre a körülményekre külön dicséret illeti megfigyelőinket kitartásukért!

A Bakonyban, a Rák-tanyán egy kisebb tábort szerveztünk a Quadrantidák csoportos észlelésére. Változékony időjárás közepette 6-8 vizuális és fotografikus megfigyelő készülődött munkához, a ragyogó légköri viszonyok azonban csak éjfélig tartottak, ekkor a gyors borulás lehetetlenné tette a további munkát. Az észleléssel töltött négy és fél óra alatt 150 meteort jegyeztek fel; egy-egy órából 50 percet észleltek, 10 percet melegedtek. Ez a módszer és az adatok magnós rögzítése biztosította volna az egész éjszaka végigészlelését (részletesebben lásd: Meteor 87/2. számban).

Más dunántúli észlelők is hasonlóan jártak. Környén és Oroszlányban a borulás egy órával később következett be, Kajdacscon pedig még később. Egész éjszakás derűtség csak az ország keleti részén volt. Súlysápon hárman (Fodor, Kelemen, Litter) végeztek csoportos észlelést, itt azonban - mivel egy völgy alján volt csak módjuk észlelni - az alacsony hőmérséklet elviselhetetlen volt, így "csak" 3,5 órát meteoroztak. Megjegyzendő, hogy a súlysápi és a rák-tanyai helyszíni észlelési időszakai közel egyidőbe estek, és a mintegy 150 km-es bázistávolság mellett (vagy annak ellenére) "ránézésre" nagyon sok a szimulán meteor.

Kajdacscon Dömény Gábor és Döményné Ságodi Ibolya a borulásig csupán meteorszámolásos észlelést végzett, feljegyezve a meteor rajtag vagy sporadikus voltát. Hasonlóképpen észlelt Glász Gábor Környén - a két hely adatai jó ellenőrzésül szolgálnak a "rajzolásos" adatokhoz. Új megfigyelőnk, Ruppert Gabriella Mohácson ezen a zord éjszakán végezte első meteorozását. Békéscsabán hajnalban is derült volt az égbolt, így egy 9 fős csapat vonult ki az égbolt alá. Ők szolgáltatták a hajnali órákról az egyetlen igazán megbízható eredményt: 04:00-05:00 UT között összesen 123 meteort számláltak meg! Orosházán Berkó Ernő pusztán fotografikus észlelést végzett. Végül említést érdemel Fekete János felsőzsolcai meteorozása, a munkát itt is átvonuló felhőzet akadályozta, ennek ellenére 3,5 óra alatt egymaga 78 meteort jegyzett fel!

A Quadrantidák maximumát a katalógusok 282,7 SL-értékre jelzik. Ez 1987. január 2-án a délutáni órákat jelentette, azonban 2/3-án éjjel a borultság országszerte megakadályozta a megfigyelést. Hogy mi egy nappal később is még ilyen erős aktivitást tapasztaltunk, feltétlenül a maximum eltolódását jelenti az előrejelzethez képest.

Kicsit elszámoltuk magunkat az észlelés javasolt kezdőidőpontjának tekintetében. Azt hangoztattuk, hogy a Quadrantidák hajnali raj, ezzel szemben a rádiás majdnem cirkumpoláris, a korán bekövetkező alkonyatban még "magasan van", csökken a horizont feletti magassága. Kb. 18^h UT körül érheti el minimális helyzetét, akkor, amikor a Rák-tanyán elkezdődött az észlelőmunka. Ekkor tehát a rádiás a horizonton tartózkodott, mégis sok Quadrantidát láttak a megfigyelők (óránként 15-20 meteor!). A nagy rádiánstávolság következtében a rajtagok rendkívül hosszúak voltak.

Az éjszaka előrehaladtával rohamosan nőtt a rajmeteorok száma, éjjel körül valamennyi észlelőhelyen egyöntetűen átlagosan percenként láttak egy meteorot. A számlálásos adatok szerint az összes meteor kb. 80-90%-a volt Quadrantida-rajtag. A pályarajzolókat nehéz helyzet elé állították a hosszú meteorpályák, amelyek olykor egy másik térképen végződtek, nem kevésbé a "kézfagyasztó" hőmérsékleti viszonyok! Így előfordult, hogy gyakorlott észlelők adatait is korrigálni kellett - illetve ez a maximum jó alkalom lemérni néhány megfigyelő rajzolási pontosságát (természetesen jó tapasztalatok is vannak)!

A rajtagság eldöntésekor nehezítette a helyzetet az (57) Coma Berenicidák áramlat katalógus szerinti jelentkezése. A Cook-katalógus nem ad meg maximum időpontot, a BMS Radiant Catalogue szerint ez január 3-a, a rádiás helyzete pedig 172+25. Emiatt számos meteor esetén mindkét raj szöbajöhetne a rajzolási pontatlanságok figyelembe vételével. Véleményünk szerint a vizuális megfigyelésekkel nem dönthető el a raj léte illetve aktivitásának mértéke. (Egy tényleges január 3-i maximum a Quadrantidák mellett akár észrevétlen is maradhatna.) Az égbolt alatt néha feltűnt, hogy egy-egy meteor nem egyértelműen "Quadrantida-irányból" jön, de ez nem perdöntő. Vitás esetekben a meteorot a Quadrantidákhoz soroltuk. A "nyers" észlelési adatokat és a ZHR-értékeket alábbi táblázatunk tünteti fel. Hosszabb megfigyelés esetén (pl. Rák-tanya) az észlelési időszakot több részre bontottuk. A szórás figyelembe vételével elmondhatjuk, hogy az áramlat január 3/4-én éjjel körül (284,1 SL) kb. 40-60 közötti ZHR-értéket adott.

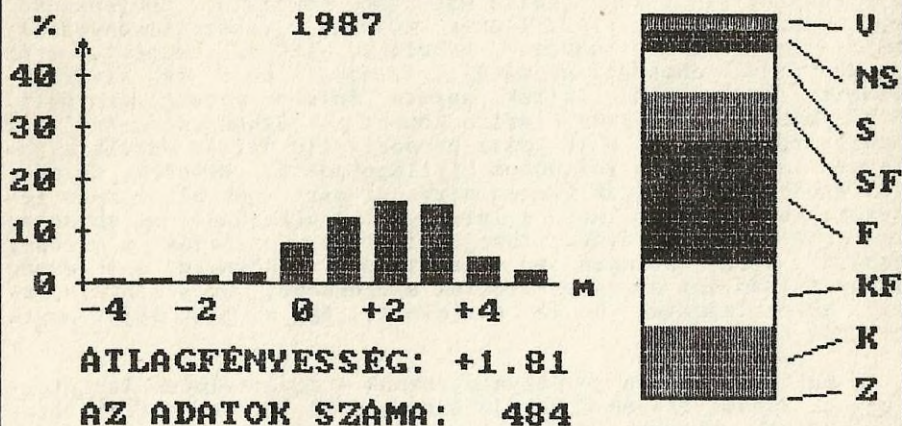
I D Ő T A R T A M - E L O S Z L Á S

0,1-0,2	0,3-0,4	0,5-0,6	0,7-0,8	0,9-1,0	1,1-2,0	2,0 s
10	14	48	10	19	29	13
6,9 %	9,7 %	33,5 %	6,9 %	13,2 %	20,1 %	8,9 %

Az adatok össz-száma: 143 db

A rajtagok átlagos időtartama: 1,01 s

1 QUADRANTIDÁK

Az áramlat tagjai nagyon jellegzetesek, feltűnően lassúak, különösen az esti órákban hosszúak, nyomvonalukat volt idő memorizálni. Színük sárgásba hajló, de inkább csak a fényesebbeknél jellegzetes. Feltűnő volt, hogy a meteorfej ködös, mintha egy-egy "mini-üstökös" vonult volna végig az égen. Nagy százalékok hagyott maradandó nyomot, amely olykor sok másodpercig látszott. Nagyon érdekes nyom maradt a 21:42:50 UT-kor feltűnt -2 magnitúdós Quadrantida után, amelyet a Rák-tanyáról és Sülysápról szimultán észleltek, és egyöntetűen 20-25 másodpercig látták szabadszemmel (rajzát lásd a Meteor 87/2-es számában). Ugyanezt Glász Környén -5^m -snak becsülte, számára magasabban volt a horizont felett.

A Quadrantidák rendkívül éles voltát bizonyítja, hogy a január 4/5-i észlelések nagyon kevés rajtagról számolnak be. Az utolsó rajmeteort Berkó Ernő január 5-én 02:46 UT-kor látta, SL-ben 285,38-kor - ez mintegy 2^0 -kal (közel két nappal) több, mint a katalógusok által jelzett végidőpont! A január 4/5-i éjszaka kevés meteorjából Zaleszák egy nem jelzett kis áramlatot ismert fel. Az észlelés kezdete előtt két rövid, egymást nagy szögben metsző meteort látott, majd a megfigyelés alatt további

négyet azonosíthattunk, amely az adott területről indult ki. A radiáns az Auriga négyszögétől délnyugatra helyezkedett el; az előző éjszaka rák-tanyai észleléseinek átvizsgálásával közel 20 Aurigida-gyanús meteort szűrtünk ki.

Az igazi szenzáció a január 3/4-én 21:10:19 UT-kor feltűnt hatalmas tűzgömb. Leírását a Meteor 87/2. számában olvashatjuk. Emlékeztetőül: a Rák-tanyáról nézve +2-es meteorként indult alacsonyan, az északnyugati égbolton. Fokozatos fényesedését egy hirtelen -3^m -s felvillanás követte, visszahátrányodott, majd - immár a fák mögött - hatalmas, -10^m -ra becsült, erős zöldes színű robbanást produkált. Az égbolt és a táj kivilágosodott, az észlelők látták egymás földre vetett árnyékát. A tűzgömböt feljegyezte Fidirich Róbert is Bakonycsernyéről. Az igazi érdekességet a süllyási csoport élte át. Az égbolt a jelenség időpontjában feltűnően kivilágosodott, meteort, tűzgömböt azonban nem láttak (innen nézve ez már igen alacsonyan lehetett, egy domb takarta a látványt). A villanást az abban az irányban levő vasútnak tulajdonították, s várták a mozdony hangját, amely azonban nem érkezett meg... Környén a jelenség időpontjában épp hozzákészülődtek a munkához, Oroszlányban pedig akkor fejezték be az észlelést, így a jelenséget egyik helyről sem látták.

A bolida - hála a jó pályarajzoknak - egyértelműen Aurigida-rajtag. Január 3/4-én éjszakán összesen 30 (!) rajmeteort azonosítottunk valamennyi észlelő adataiból. Szerencsére a radiáns a Quadrantidákétól jól különválasztható helyen, közel a zeniten tartózkodott. A szakirodalmat átnézve a BMS-katalógusban 105-ös sorszám alatt találunk egy kis rajt NÚ Aurigidák néven, január 5-i maximummal, 87^0+34^0 radiánspozícióval. "Felfedezésünk" híre eljutott Soós Zoltánhoz, aki tagja volt a 70-es évek látványos észlelőmunkát folytató Székesfehérvári Meteorészlelő Szakkörnek, és elküldte 1976-os Quadrantida-észlelésük "melléktermékét". Ekkor, január 2-4. között 8 olyan meteort láttak, amely nagyjából a megjelölt terület irányából jött.

Az idei január 3/4-i, 11 helyen történt észlelés ZHR-átlaga $3,7 \pm 2,7$ db/óra, a rajmeteороk száma másfélszer több a sporadikus háttérnél. Felismerésük és azonosításuk szép példa arra egyrészt, hogy figyelmes munkával egy nagy raj maximumakor is lehet egészen kis áramlatokat azonosítani (szükséges hozzá persze a radiáns "jó" helyzete), másrészt, hogy a katalógusok régebbi adatait sem árt figyelemmel kísérnünk. Megjegyzendő, hogy az Aurigidák "tudatosítása" hozzájárulhat a korábbi évek január elején tapasztalt tűzgömb-dömpingjének megoldásához.

Jelentős siker, hogy Földesi Ferenc lefényképezte az említett tűzgömböt. Ugyanezen felvételen egy Quadrantida-rajtag is látható. Másik Quadrantidája azonosítható a vizuális észlelési anyagban, így - az időpont ismeretében - pontos pozíciója kimérhető. Csabai László a már említett hajnali békéscsabai meteorozás alatt nem kevesebb mint 4 meteornyomot rögzített - valamennyi kimérhető! Érdemes megemlíteni a használt fényképezőgép adatait: Canon QL-17, 1,7/40-es objektívvel. Zalezsák Tamás egyik vezetett felvételén az M 51 mellett egy rövid, radiáns

közeli rajtag látható. Hat sikeres, jól kimérhető felvételünk van tehát, feldolgozásuk a beszámoló összeállításakor még folyamatban van.

1 QUADRANTIDAK 230 49									
AAAAAAAAAAAAAAAAAAAAAAAAAAAAAAAAAAAAAAAA									
DA TUM (UT)	S L	OBS	HMG	RAJTAG	SPORA	Z H R	N E	ESZLELOK	
1987-01-03/04-1830-1920	283.89	3	6.0	12	3	11.1 ± 4.8	4744 1746	CSOPORT: AAA	
1987-01-03/04-1810-2015	283.90	2	6.1	21	0	12.0 ± 2.9	4552 1832	GUTH - DECSI	
1987-01-03/04-1930-2020	283.93	4	6.0	16	5	9.0 ± 4.2	4744 1746	CSOPORT: AAAA	
1987-01-03/04-2030-2120	283.97	4	6.0	21	2	14.0 ± 5.3	4744 1746	CSOPORT: AAAA	
1987-01-03/04-2000-2200	283.98	2	6.0	27	6	12.9 ± 3.5	4727 1932	FODOR - KELEMEN	
1987-01-03/04-2035-2210	283.99	1	5.8	5	1	6.1 ± 2.7	4620 1744	HEVESI ZOLTAN	
1987-01-03/04-2130-2220	284.01	4	6.0	38	1	28.2 ± 8.0	4744 1746	CSOPORT: AAAA	
1987-01-03/04-2130-2230	284.02	3	5.2	13	1	23.8 ± 8.6	4728 1820	CSOPORT: AAA	
1987-01-03/04-2120-2330	284.03	1	6.0	34	0	29.5 ± 5.0	4734 1820	GLASZ GABOR	
1987-01-03/04-2210-2310	284.05	1	5.8	14	1	33.5 ± 8.9	4641 2105	CSABAI LASZLO	
1987-01-03/04-2230-2300	284.05	4	6.0	22	4	29.1 ± 10.2	4744 1746	CSOPORT: AAAA	
1987-01-03/04-2215-2315	284.05	1	6.0	10	1	18.7 ± 5.9	4559 1840	RUPPERT GABRIELLA	
1987-01-03/04-2200-0000	284.06	2	6.0	43	9	20.0 ± 4.7	4727 1932	FODOR - KELEMEN	
1987-01-03/04-2300-2350	284.08	3	5.1	14	3	34.4 ± 11.9	4728 1820	CSOPORT: AAA	
1987-01-03/04-2245-0030	284.09	1	5.9	36	2	62.3 ± 10.3	4806 2052	FEKETE JANOS	
1987-01-03/04-2305-0015	284.09	1	6.3	43	11	64.8 ± 9.8	4634 1837	DOMENYNE SAGODI I.	
1987-01-03/04-2320-0100	284.11	1	6.0	32	4	34.3 ± 6.0	4734 1820	GLASZ GABOR	
1987-01-03/04-0015-0115	284.13	1	6.3	37	5	63.5 ± 10.4	4634 1837	DOMENYNE SAGODI I.	
1987-01-03/04-0050-0150	284.16	1	5.9	17	2	44.3 ± 10.7	4806 2052	FEKETE JANOS	
1987-01-03/04-0213-0315	284.22	1	5.9	15	3	35.9 ± 9.2	4806 2052	FEKETE JANOS	
1987-01-03/04-0400-0436	284.29	2	6.3	36	1	40.2 ± 6.7	4634 1837	DOMENYNE - DOMENY	
1987-01-03/04-0400-0500	284.29	5	5.6	102	21	68.5 ± 6.7	4641 2105	CSOPORT: AAAA	
1987-01-04/05-2100-2200	285.02	1	5.9	4	7	7.1 ± 3.5	4734 1820	GLASZ GABOR	
1987-01-04/05-2100-2300	285.04	2	5.9	7	1	3.4 ± 1.6	4711 1746	ZALEZSAK - TEPLICZKY	
1987-01-04/05-0015-0145	285.16	1	6.0	2	2	2.1 ± 1.4	4711 1746	TEPLICZKY ISTVAN	

TEPLICZKY ISTVÁN

Meteoros hírek, érdekességek

☐ „MÜHOLD-METEORIT” HÍREK SZOLNOKRÓL

Talán még emlékeznek olvasóink a múlt év márciusában Szolnokon történt "légítámadásra", melynek során egy szolnoki kisfiú, Gaál Attila egy izzó test megpillantását követően puffanásra lett figyelmes. Rövid keresgélés után megtalálta az ezt okozó testet a Zagyva gátjának oldalában egy 15 cm mély lyuk-

ban. Az égési nyomokat magukon viselő darabok még melegek voltak, mágnesezhetőknak bizonyultak, össztömegük mintegy 700 gramm. Mint beszámoltunk róla (Meteor 86/4. és 5. szám), a testeket Debrecenben és Budapesten ásványtani és meteorit-szakértők megvizsgálván kizárták a kozmikus eredet lehetőségét.

Mivel a körülmények az eseménysorozat hitelességére utaltak, a "nyomozás" folytatódott, és - nem utolsósorban Dankó Sándor kitartó fáradozásának eredményeként - újabb adalékokkal szolgált. A leleteket a Tiszamenti Vegyiművek laboratóriumában Kovács Miklósné vizsgálta meg, aki (korábbi kohászati tapasztalatait kamatoztatva) vegyelemzéssel kizárta kohósalak mivoltukat. A két nagyobb darab mintegy 40%-ban tartalmaz alumíniumot, kisebb részben vasat, ugyanakkor elenyésző a szilíciumtartalma, amely egyébként minden természetes földi anyagnak jellemző alkotórésze. A kisebb darab döntően vasból és vasszulfidból áll.

Ezek szerint tehát nagy valószínűséggel egy mesterségesen előállított ötvözetéről van szó, mely megjárta a világot, s pl. egy műholdpusztulás eredményeként került Szolnok belterületére. Az eseményt követő hónapokban különben több, formára és minőségre hasonló leletet vittek be a szolnoki TII-be a városból és környékéről. A Spacewar Bulletin szerint 1986. március 10-én két mesterséges égítést pusztulása következett be. A leesés időpontja nincs feltüntetve, azonban ezek - Almár Iván szíves segítségével - beszerezhetők. Ezzel remélhetőleg sikeresen végére tudunk járni ennek az érdekes ügynek. Úgy látszik, környezetünk nagy "műholdszennyezettsége" nemcsak a meteorfotózást, hanem "meteoritgyűjtő munkánkat" is nehezíti.

- tey -

☐ AZ ÉTA AQUARIDÁK 1986-BAN — BRAZILIÁBÓL

1986. május 1-11. között az UBA (a brazil amatőrcsillagászatról lásd a Meteor 84/12. és a 86/7.-8. számát) Porto Allegre-i csoportjának 9 tagja észlelőtábort szervezett az Éta Aquaridák intenzív megfigyelésére. Az egyenlítő közelében fekvő észlelőhelyen a radiáns már a kora esti órákban magasan a látóhatár felett volt, könnyűvé téve a rajtagok megfigyelését. A fő cél a maximum időpontjának pontos meghatározása volt, de reménnyel kecsegtetett, hogy a szakcsillagászok a Halley-üstökös földközelsége miatt az aktivitást a korábbi évekéénél jóval erősebbnek jósolták.

Az észlelőtábor 10 éjszakájából 7 volt teljesen derült, amikor is a határmagnitúdó 5,0-6,3 között változott. A 7 éjszakán összesen 520 Éta Aquaridát és 457 egyéb meteort sikerült megfigyelni. A maximum idejére 1986. május 8-án 06:30-09:00 UT adódott, értéke 30 db/óra (a ZHR: 49,5). Feltűnő volt a fényes rajtagok szinte teljes hiánya, hiszen mindössze egy -3-as és három -1-es meteort láttak a csoport tagjai. Ennek ellenére a sok közepes fényességű meteor jóvoltából (66 db 0^m -s, 123 db +1-es, 161 db +2-es) az átlagfényesség viszonylag magasnak, +1,9^m-snak adódott!

Az Éta Aquaridák 24,30%-a hagyott maga után hosszabb-rövidebb ideig látható nyomot. A raj tagjainak több mint a fele (54,41%) sárga volt, míg a többi szín a fehér (39,51%), kék (4,68%), narancs (1,12%) és egyéb (0,28%) jóval kisebb arányban volt jelen. Gilberto Klar Renner, az UBA Meteor Szekciójának vezetője szerint a raj aktivitása - a várttal ellentétben - átlagos volt.

(Resultados Das Observacoes - Papp János)

☐ ÉSZLELŐTÁBOR - TERVEK 1987 - BEN

Mivel a Perseidák maximuma ebben az évben holdtöltére esik, a korábbiakban megszokott nagy észlelőtábort erre az évre nem tervezünk. Megfigyelőink viszont hasznosan kapcsolódhatnak bele más nyári táborok meteormegfigyelő munkájába (Mogyorósbánya, PVH-tábor a Rák-tanyán - ez utóbbi időpontja: július 24.-30. - ill. más kisebb, egyéni szervezésű meteorészlelő összejövetelek). A nagy táborok létszám okozta szervezési problémáin túl úgy érezzük, a több, kisebb összejövetel hatékonyabban szolgálja az észlelőmunka eredményességét. Meteorfotós elképzeléseink megvalósításához is célszerűbbnek tűnik a több kisebb tábor elve. A felsorolt nyári összejövetelek meghívásosak, amelynél természetesen előnyben részesítjük aktív megfigyelőinket!

Teleszkopikus meteorészlelések 1986-ban

A távcsöves meteorozás iránt érdeklődők számára 1986-ban több észlelési programot hirdettünk. Új észlelők bekapcsolódásával éledni látszik ez az elhanyagolt megfigyelési mód. Folyamatos észlelőmunkával 10 megfigyelő 48,2 óra alatt 100 db teleszkopikus meteor adatait rögzítette.

ÉSZLELŐINK:

Balázs József (Budapest)	5,0/6
Csiszár Tibor és Tiborné (Pécs)	5,5/16
Engel Péter (Budapest)	10,7/14
Fodor Ferenc (Békéscsaba)	6,5/30
Guth Gábor (Bóly)	0,5/1
Illés Elek (Kővágószőlős)	0,3/2
Kondorosi Gábor (Pécs)	9,1/17
Kész László (Bóly)	1,5/2
Patak Ákos (Pécs)	7,8/7
Szauer Ágoston (Pápa)	1,5/5

További három észlelő (Csóti István, Piriti János, Ritzl Ferenc) szórvány adatokat küldött.

A fentiek alapján megállapítható, hogy a téma iránt van érdeklődés, bár egyelőre a kóstolgatás szintjén.

Vegyük sorra programjainkat:

☉ I. VIRGINIDÁK (Február 3. - április 15)

Februárban nem történt észlelés. Március 13-án, 16-án, 19-én, 30-án és 31-én 3 óra alatt a rajhoz megadott területeken mindössze egyetlen sporadikus meteort észleltek. Április 4/5-én háromnegyed óra alatt 3 db rajtag jelentkezett. E három - nyilvánvalóan összetartozó - meteorpálya adatai felhasználhatók a radiáns pontosításához. További megfigyelésekre lenne szükség, hiszen a maximum pontos ideje sem ismert.

☉ II. MŰ VIRGINIDÁK (Április. 1. - május. 12.)

Május 2/3-án egy óra alatt a kappa Vir és a béta Lib környezetében 1-1 rajtagot észleltek, melyek adatai a radiáns vizsgálatához felhasználhatók. A raj megfigyelése továbbra is aktuális program.

☉ III. ÁPRILISI LYRIDÁK (Április 20.-23.)

A rajról nem érkezett megfigyelés, ezért idén fontos lenne észlelése.

☉ IV. JÚNIUSI LYRIDÁK (Június 11.-21.)

Június 14-15-16-án a radiáns környékén 2,5 óra alatt 3 db, alig 1-1,5 fokos pályát befutó, rendre 6, 5 és 7 magnitúdós meteort észleltek, melyek adatai felhasználhatók a radiáns vizsgálatához. Továbbra is ajánlott a raj megfigyelése.

☉ V. ÜPSZILON PEGASIDÁK (Július 24. - augusztus 22.)

Július 26/27-én 1,5 óra alatt a béta Peg és a theta Aqr környékén 1-1 rajtagot észleltek. Augusztus 1/2, 2/3, 5/6, 8/9 és 9/10-én a béta Peg, az alfa And és az iota Peg környezetében 7,2 óra alatt 13 meteor adatait jegyezték fel, melyből 6 meteor adatai használhatók fel a radiáns pontosításához. A 2/3-i és a 8/9-i éjszakák anyagának kiértékelése mutatta meg igazán, hogy milyen hasznos lehet a különböző helyeken végzett megfigyelések összehasonlítása egy-egy éjszaka aktivitási összképének kialakításánál. Ezen éjszakákon szinte minden órában dolgozott valahol egy észlelő a kijelölt égterületeket figyelve. Az ilyen átfogó adatsorozatokra lehet építeni az elkövetkező évek programjait.

A Pegasida - programban szereplő négy égterületen kívül javasoljuk a fő Peg és a gamma Peg környezetének megfigyelését is.

VI. AQUARIDÁK (Április 21. - Szeptember 28.)

Május 9/10-én és 10/11-én az éta Aqr és a kszí Aqr környezetében két óra leforgása alatt nem észleltek meteorokat. Július 26/27-én és 28/29-én két óra alatt a delta Cap és a theta Aqr környezetében 6 rajtagot észlelt Kondorosi Gábor. Augusztus 2/3-án a delta Cap környezetében fél óra alatt egy Aquaridát látott pécsi észlelőnk. Az egyedül értékelhető Aquarida-megfigyeléseinek beküldéséért külön köszönet illeti. Megfigyelései alapján nyilvánvaló, hogy a radiánskomplexum nyomkövetése továbbra is izgalmas feladat lehet a távcsöves észlelők számára.

ÉRDEKES ESEMÉNYEK

1986. március 30/31-én a béta Cnc környezetében Kész László egy 7,5 magnitúdós fehér meteort észlelt, mely a látómezőn áthaladva kétszer is kb. 6 magnitúdóra fényesedett.

1986. június 30/július 1-én Balázs József az alfa és a ró Cyg között félúton egy 4 magnitúdós fehér pontszerű fölvilla-nást észlelt. A jelenség kb. fél másodpercig tartott.

1986. augusztus 9/10-én Fodor Ferenc egy óra leforgása alatt 7 meteor adatait rögzítette az omega And környezetében (ld. a Meteor 87/1. számában).

1986 novemberében Engel Péter a Tauridák teleszkopikus észlelését tűzte ki célul. Reméljük, a jövőben több saját tervezésű, eredményesen végződött programmal jelentkeznek megfigyelőink.

További ösztönzést adhat, hogy külföldi társszervezeteink, a nyugatnémet és a norvég meteorészlelő hálózatok is érdeklődnek teleszkopikus adataink iránt. A múlt év értékelhető teleszkopikus adatait (az észlelőlapok másolatait) már továbbítottuk a fentemlített szervezeteknek.

Ennek jegyében kérjük megfigyelőinket a pontos és esztétikus látómezőrajzok készítésére. Egy észlelési témát megismerni, el-sajátítani, majd értékelhető adatokat produkálni csak több éves folyamatos munkával lehet. Ezért kérjük az MMTÉH észlelőit, hogy az 1986-ban szerzett tapasztalataikra építve folytassák a teleszkopikus munkát a már meghirdetett programok alapján. Természetesen új programokkal is bővül majd a kínálat. A múlt évben kiadott térképek és észlelőlapok 8 Ft-os postabélyeg ellenében a következő címen rendelhetők meg: Csiszár Tibor, 7632 Pécs, Nyezd u. 12., IV./14.

CSISZÁR TIBOR és CSISZÁR TIBORNÉ

